

Collegial=Lidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 52. Den 24de December 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schulz.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Fovgivninger.

Hs. Majestæt har, under 9de d. M., behaget allernaadigst at resolvare:

"At der ikke maa gives Opreisninger paa Politie-Rets-Domme, ved første Instants i Kjøbstæderne og paa Landet, efter 3 Maaneders Forløb fra den Dag, de ere affagte."

Hvilken allerhøieste Resolution, ved Placat fra det danske Cancellie, under 17de næstester, er bekendtgjort.

Efter kongelig Befaling ere følgende Bestemmelser af det kongelige Reglement af 1ste November 1781 og Placaten af 21 April 1784, angaaende Brevbefordringen til og fra de danske Øer i Vestindien, fra Generals

rale

ral-Toldkammeret, under 8 d. M., paa ny med nogle Tillæg bekendtgjorte, og alle Vedkommende, men især de vestindiske Skibscapitainer, indskjærpede, hvorsor og et Exemplar af dette Udtog skal meddeles ethvert saavel fra de danske Stater i Europa til Vestindien som derfra hertil afgaaende Skib.

§. I. Enhver Skibscapitain eller Skipper, som er dansk Borger og under dansk Herredom boesiddende, skal, naar han farer frem eller tilbage imellem de danske europæiske Stater og de danske vestindiske Øer eller imellem Øerne indbyrdes, være forbunden til, paa hver Reise, at medtage fragtsrie fra Brevcontoiret paa det Sted, hvorfra han gaaer, de Breve, som ham derfra under Brevcontoirets Segl medgives. Til den Ende skal han nogle Dage, men i det mindste næste Dag før han udklarerer, skriftligen og rigtigen mælde paa Brevcontoiret, at han afgaaer, samt hvorhen og om directe eller ikke, paa det Betjenten, som desuden paa egen Haand bør søge at underrette sig om de afgaaende Skibe, derefter desto vissere kan vide at rette sig. Dernæst mælder han sig atter samme Dag, han udklarerer, og strax førend han vil udklarere, og modtager da Brevsækken og hvad dertil hører, ifald der er nogen. Men, hvad enten han saaer nogen eller ikke, maa ham fra Brevcontoiret, uden Betkostning for ham, gives et Beviis for, at han der er expederet; og, førend han foreviser
et

et saadant Beviis paa Toldboden, maa han ikke derfra adklaretes.

§. 2. Ingen Skibscapitain eller Skipper maa vægre sig ved at modtage og behørigen befordre de Breve, som endnu maatte tilstilles ham fra Brevcontoirret, efter at han allerede har faaet Brevsækken om Bord.

§. 3. Naar Skibscapitainen har modtaget Brevsækken med hvad dertil hører, skal han nøie sørge for, at samme holdes i god Forvaring, indtil han kommer til det bestemte Sted, hvor den skal afleveres, og hvor han da, saasnart han kommer i Havnen, det allerførste muligt, hoist en Time efter sin Ankomst, skal besørge den sikkert i Land, og afleveret til Brevcontoirret paa Stedet.

§. 4. Dersom Skibet paa sin Reise fra Øerne til de danske Stater i Europa kommer ind i nogen fremmed Havn, og det kan forudsæes, at Skibet vil der blive opholdt saa længe, at Brevene med Posten snarere hertil kunne ventes at ankomme end Skibet, da skulle Skibscapitainen og Styrmanden begge tillige strax aabne Brevsækken. De Breve, som ere betegnede med Cito Cito, udtages derpaa, og affendes uførtøvet til det vestindiske Brevcontoir i de kongelige europæiske Lande, hvorhen Brevsækken var bestemt, da den Brevene paa løbne extraordinaire Porto fra bemældte Brevcontoir indkræves, og Capitainen derfor godtgjøres, hvad han i Porto maatte have forskudt. De Breve, som blot ere
be

betegnede med Cito, affendes fra udenrigst Sted kun da, naar det kan skee uden megen Bekostning og med sikker Leilighed. De, som intet Cito have paategnet, følge Skibet til dets Bestemmelsessted. De affendte Breve anmærkes paa Kortet, og Brevsækken forsegles derefter med Capitainens og Styrmandens Segl. Løber Skibet under lignende Omstændigheder ind i en indenrigst Udhavn, s. Ex. i Norge, da forholde Skipperen og Styrmanden sig med Postsækken ligesom i en fremmed Havn, hvorefter Skipperen affender de med Cito Cito og efter Omstændighederne ogsaa de med Cito betegnede Breve til nærmeste Toldsted, hvorfra Skipperen godtgøres de herved foresaldne Omkostninger. Men, er Skibet indløbet til et Toldsted, da overleveres Sækken til Toldkassereren, som aabner samme, og derpaa udtager og affender saavel de med Cito Cito som de med Cito betegnede Breve til det vestindiske Brevcontoir, hvorhen Brevsækken var bestemt; dog affendes de blot med Cito betegnede kun da, naar det kan skee uden megen Bekostning. De øvrige Brevskaber tilligemed en Fortegnelse over de udtagne Breve lægges igjen i Brevsækken, som forsegles med Toldseglet, og gives tilbage paa Skibet for at følge samme. Bekostningen af en Express med Brevsækken fra det Sted, Skibet har anløbet, til næste Toldsted udbetales af Toldkassereren og mældes vedkommende Brevcontoir for at fordeles paa Brevene.

§. 5. Brevsækkene maa Ingen beskadige, og Ingen ellers aabne, uden dertil at være berettiget. Skulde Nogen handle herimod, enten ved at brække Seglet eller aabne Sækkene, uden dertil at være berettiget, da skal han med haard Straf, saasom høj Pengemulct, eller, efter Omstændighederne, med Fæstningsarbejde, ansees.

§. 6. Til den, som Skibs-Capitainen lader bringe Brevsækken til Brevcontolret, betales ved Sækkens Modtagelse paa bemældte Contoir en Douceur.

§. 7. Dersom nogen vestindisk Skibs-Capitain enten selv forsømmer, eller giver Anledning til, at de ham ved det kongelige Reglement af 1ste Novbr. 1781 og Placaten af 21de April 1784 paalagte Pligter forsamles, skal han, for saavidt ikke allerede anden Straf er bestemt, bøde første Gang 50 Rdlr., anden Gang 100 Rdlr., og saa fremdeles 50 Rdlr. mere for hver Gang, han maatte gjøre sig skyldig i saadan Forsømmelse.

Foranstaltning.

(Slutning af Reglementet for den borgerlige Natpatrolle i Trondhjem.)

12. Ligesom det herester i Almindelighed bliver Pligt for samtlige nuværende og efterkommende Officerer ved Borgervæbningen og Brand-Corpsen i Trondhjem, at anføre den borgerlige Natpatrolle, bør enhver

af

af disse Officerer, naar Turen falder ham til, enten i egen Person, eller ved en anden Officeer, som han dertil godvilligen kan formaae, besørge Patrolleringen, med mindre han har beviisligt lovligt Forsald, som da af ham betimeligen, og saasnart skee kan, bør anmeldes. Befindes han herudi forsømmelig, da bøder han til Stadens Fattigvæsen 1ste Gang 5 Rdlr., 2den Gang 10 Rdlr.; men 3die Gang udsættes han fra sin Officeers Post, og følger det af sig selv, at han, i dette sidste Fald (hvis han ei har lovlige Grunde til Fritagelse) bør træde tilbage under et af Borger-Compagnierne, blandt de øvrige Borgere, og med dem, naar påsfordres, møde under Gevær.

13. Det staar i enhver Borger-Officeers Raadighed, om han vil, at tilfige 1 til 2 Underofficerer af hans Corps, efter Omgængestuur, til at assistere sig ved Patrolleringen; ligesom og enhver Brand Officeer, som finder det for godt, er berettiget, i lige Tilfælde, at benytte den vagthavende Rodemester eller Straalemester, især naar flent Weir og Føre indtræffer, som gjør det besværligt for Officeren i egen Person uophørligt at patrollere hele Natten.

14. Skulde det, imod Formodning, indtræffe, at nogen i Henseende til Patrolleringen eller hvad deraf dependerer, har blilleg Anke mod nogen af de patrollerende Officerer, da har den Fornærmede Ret til at lade

Sam-

Sammenhængen paa sædvanlig Maade, uden Befordring, undersøge ved Politiekammer-Retten, hvorefter Forhøret indsendes til Stiftamtmanden, som bemyndiges til at afgjøre Sagen.

15. Dersom nogen Officeer udebliver, eller forsømmer sin Pligt ved Patrolleringen, da paaligger det den, som er overdraget Sammes specielle Tilsyn, uforsøvet at anmelde saadant for Stiftamtmanden.

16. Skulde noget indtræffe, som i eet eller andet Tilfælde fordrer flere specielle Bestemmelser for Natpatrollen, da bemyndiges Stiftamtmanden til, efter Omstændighederne, at fastsætte de saaledes nødvendig eragtede Forholdsregler, hvilke derefter maae gjælde ligesaa fuldt som om de her specielt vare anførte; og, i øvrigt overlades det til den commanderende Officeers bedste Conduite lovmæssig at handle efter Omstændighederne saaledes som han finder det tjenligt, og selv agter at forsvare.

17. Naar den patrollerende Officeer finder fornødent at udvide Patrolleringen til Stadens Forstæder, bør det være ham tilladt om Nattetider at passere igjennem Fæstningsporten, til bemældte Forstæder, dog at han hver Gang i Forveien anholder hos Commandanten om dennes Foranstaltning til Patrollens ubehindrede Gjenne-
neingang.

Ved at tilmelde Stiftamtmanden denne Hs. Majestæts Resolution, har Cancelliet tillige anmodet ham
om,

om, at tilkjendegive dem, som hidindtil frivilligt have taget Deel i den forommældte Indretning, Collegiets Tilfredshed med deres i saa Henseende udviste Patriotisme.

Blandede Efterretninger.

Paa Cancelliets Forestilling har det behaget Hs. Majestæt, under 16 d. M., allernaadigst at resolve sig saaledes:

Planteren William Armstrong, har, i Skrivelse til Vor elskelige Søn Kronprindsen, andraget: at han, i Følge af hans Eiendoms Sequestration, og for at forsvare sig mod de forskjellige Forfølgelser, anlagte mod ham, har tabt og tilsat 18 til 20,000 Rdlr., samt at hans uskyldige Samvittighed lader ham haabe, at Hs. kongelige Høihed vil forunde ham den Erstatning, som hans Eljæbæres Haardhed fortjener. Paa den anden Side har General-Major Waltersdorff allerunderdanigst ansøgt om: at, isald William Armstrong skulde troe sig besejret til at sagsøge ham til Erstatning for den, efter Vor vestindiske Regjerings-Commissions Ordre, paa William Armstrongs Person lagte Arrest, det da maatte tillades bemældte Armstrong at stavne ham for Vor Høieste, men, at ham derhos maatte forelægges en kort, passende og peremptorisk Frist, inden hvilken han skul stavne General Waltersdorff, som end videre ved

Skris

Skrivelse til Bort danske Cancellie har declareret: at han, for saavldt William Armstrongs Arrest angaaer, vil tage den vestindiske Regjerings-Commissions Ansvar paa sig, samt tage til Gjenmæle for bemældte Commission, ligesom han ogsaa, om det fulde forlanges, vil stille Caution for Sagens Udsald. Omendkjendt nu Bort vestindiske Regjerings-Commissions Foretagender, som Øvrigheds-Handlinger, ikke qualificere sig til Paaanke for Domstolene, ligesom Vi og, i Bort Commissorial-Befaling af 23 Decbr. 1801, udtrykkeligen have tilkjendegivet, at bemældte Regjerings-Commission for dens Forretninger og Foretagender skal staae Os selv umiddelbart til Ansvar, saa ville Vi dog allernaadigst, efterat have ladet Os denne Sag af Bort danske Cancellie omstændeligen referere, og paa Grund af General-Major Waltersdorffs allerunderdanigste Ansøgning, at bemældte Bort Cancellie skal tilkjendegive Planteren William Armstrong: at, isald han troer sig berettiget til nogen Erstatning, paa Grund af den, paa hans Person, efter den vestindiske Regjerings-Commissions Ordre, lagte Arrest, maa det være ham tilladt, at stævne General-Major Waltersdorff paa egne og de øvrige Medlemmer af bemældte Commission deres Begne, lige for Høiesteret; men han skal, i saa Fald, være pligtig til at udtage og forkynde Høiesterets Stævning, inden 6 Uger fra den Dag, denne Resolution ham bekendt-

Kjendtgjøres, ligesom Vi ogsaa ville, at denne Sag skal foretages og paadømmes ante omnes. Skulde William Armstrong ikke benytte sig af denne Vor allernaadigste Tilladelse i den af Os allernaadigst bestemte Tid, skal det ikke være ham tilladt nogensinde at anlægge Sag mod Vor vestindiske Regjerings-Commission, eller nogen af dens Lemmer, paa Grund af den paa hans Person lagte Arrest; men Vi ville, at, saasnart den Armstrong bevilgede peremptoriske Frist er forløbet, uden at han har stævnet General-Major Waltersdorff, Vort danske Cancellie derom skal gjøre Os Indberetning."

Den 9de d. M. er Kammerjunker F. v. Cyben bleven udnævnt til medbefuldmægtiget Gesandt ved Rigsdagen i Regensborg.

Under 20 d. M. ere samtlige Øvrigheder i begge Riger fra det danske Cancellie blevne tilfrevne saaledes:

P. M.

Ligesom det ved Forordningen af 17 April 1782 er paalagt samtlige Landphysici i Danmark, ufortøvet til Collegium Medicum, og selgeligen nu til Sundheds-Collegiet, at gjøre nøagtig Indberetning, naar smitsomme Sygdomme maatte udbryde i Rigets Provindser, samt at have Opsyn med de Foranstaltninger, som maatte træffes til deslige Sygdommes Helbredelse og Standning;

ning; saa finder Cancelliet og, at det vilde ikke alene være af yderste Bigtighed for det hele Borgersamfundets Tryghed og hver enkelt Families Beroligelse, men endog af største Nytte for Lægekunsten og dens Dyrkere, at Sundheds-Collegiet, som har Overopsynet med alle medicinske og chirurgiske Foranstaltninger, aarligen gives nøiagtig Efterretning om alt, hvad der angaaer den offentlige Sundhedspleie, eller maatte tjene til dennes Befordring, for derved at sættes i Stand til, at forestille de tjenligste Forholdsregler i de jevnlig herkende Sygdomme. Man skulde derfor, i saa Henseende, tjenstligt anmode Dem, at paalægge de i Deres District ansatte Landphysici, Districts-Chirurger og andre practiserende Læger, inden hvert Aars Udgang til Dem at indsende nøiagtige og fuldstændige Efterretninger om de forskjellige Poster, som herneden blive at anføre; hvilke Indberetninger uopholdeligen indsendes til Sundheds-Collegiet her i Staden, for derfra, igjennem det danske Cancellie, at vorde Hs. Majestæt forelagte.

De Poster, som fornemmeligen, efter den af Sundheds-Collegiet derom gjorte Forestilling, bør komme i Betragtning, ere, med Hensyn til Medicinal-Væsenet i Almindelighed, følgende:

- 1) hvilke Sygdomme der have grasseret meest: især Kopper, Snat, venerisk Syge, og i Norge Radesyge;

- 2) hvilke af disse, der have havt deres Grund enten i Fødemidlernes Beskaffenhed, eller i Mangel paa disse;
- 3) Vaccinationens Fremgang;
- 4) Mortaliteten, især af spæde Børn og Barselskoner;
- 5) indtrufne ulukkkelige Hændelser;
- 6) Antallet paa de practiserende Læger, og disses Bilkaar;
- 7) de examinerede Jordemødres Antal, Navne og Bopæle, samt deres Bilkaar;
- 8) om der har været Aaledning til at frembringe Klage over Quaksalverie.

Med Hensyn til Apothekervæsenet:

- 1) om ethvert Steds Apotheker ere hensigtsmæssigen indrettede, og om de vedligeholdes paa den lønbefalede Maade;
- 2) om de ere forsynede med det nødvendige og passende Forraad af gode og uforsfælte Vare;
- 3) om disses Priser ere billige og overensstemmende med de kongelige Anordninger;
- 4) naar den sidste Visitation er afholdet i ethvert Apothek, og hvorledes samme er udfalden;
- 5) naar den befalede aarlige Taxt er sat; af hvilken en bekræftet Gjenpart indsendes til Sundheds-Collegiet;
- 6) om nogen Uberettiget tilbereder, falholder eller handler med Apotheker-Vare, og hvorledes saadant bedst kan forebygges;

- 7) Midlerne til at forskaffe Apothekerne i de mindre Stæder, (hvor endog uindskrænket Enehandel med Apothekervare ei kan ernære en Familie) det nødvendige Udkomme, og endeligen
- 8) hvad een eller anden Apotheker undertiden ved Flid og Kundskaber har bidraget til Industriens Fremme.

Følgende, som med Tingsvidner have beviist at have ræddet Andre fra at drukne, have-erholdet den ved Placaten af 14 Septbr. 1798 udlovede Præmie, nemlig: Tjenestedreng Tollaak Iversen, af Nordhorlehns Sorensfriverie, for at have ræddet en anden Dreng ved Navn Erich Knudsen, 10 Rdlr.; Aad Hansen Mygster og Rasmus Njelsen Mygster, af Bergen, for at have ræddet Kjøbmandsdrengen Jon Ellingsen og Soldaten Peder Egge, som vare kuldseilede, hver 10 Rdlr.; Sifterne Thomas Njelsen Myhren og Elling Eliasen Rongsbavn, af Nordhorlehns Sorensfriverie, for at have ræddet Skoleholder Ole Monsen Tofte og Simon Njelsen Echerhorde, 62 Aar gammel, som vare kuldseilede, hver 10 Rdlr.; Lars Engelbrethsen Telle, af samme Sorensfriverie, for, tilligemed sin lille Søn, at have ræddet Willum Michelsen Telle, en meget gammel og vanfør Mand, og dennes Søn Thomas Willumsen, hvilke

hvilke havde fæstet paa et blindt Skjær, og, da Baaden havde faaet et stort Hul, vare synkesfærdige, 20 Rld.; Lodsen Michel Gudmundsen Hertløvehr og hans Dreng Jacob Johannesen Alveim, af samme Sorenskriverie, for at have reddet Lodsen Knud Johannesen Hertløvehr og Drengen Ole Njelsen, hvis Baad var bleven omstødt paa et Skjær, hver 10 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 23de December er Birkedommer og Birkeskriver ved Stamhuset Krænkerups Birk, C. Hartmann, confirmeret at være tillige Birkedommer og Birkeskriver ved Stamhuset Nielstrup's Birk i Lolland; Birkedommeren ved Halsnæs og Frederiksværk i Sjælland, samt Vice-Landsdommer ved Lollands og Falsters Landsting, H. Nansen, efter Ansøgning, i Naade entlediget fra sidstbemaeldte Embed; Cand. Chirurgia C. E. Withusen udnævnt til Reserve-Chirurg ved det chirurgiske Academie i Kjøbenhavn.

Under det tydske Cancellie: Den 16 December er Etats- og Regjeringsraad, samt Landcankler i Hertugdømmet Holsteen, M. Feldmann, udnævnt til Conferentsraad.

Under Generalitetet: Den 9de Decbr., fra Landcadet-Corpsset afgaae til 1ste Januar naastkommende følgende Corporaler og Cadetter, og ansattes respective som Cornetter og som Fændrikker i efternavnte Regimenter og Corps, nemlig: Corporalerne P. T. Bentzon og W. N. Brüggemann-Beichmann ved danske Liv-Regiment til Fods, begge med Second-Lieutenants Character, Cadetterne P. J. F. Hindenburg ved Feldtjæger-Corpsset, G. C. G. Hoffmann og D. A. Tost, ved Marine-Regimentet, D. W. Levetzau, ved schlesvigsk Infanterie-Regiment, P. Friess og H. S. Wiberøe, ved norsk Liv-Regiment, den første med Second-Lieutenants Character, J. S. Wegener, ved syenske Infanterie-Regiment, P. J. F. Friess, ved Kongens Regiment, med Second-Lieutenants Character, P. C. F. Scholten, ved de vestindiske Tropper, og E. C. Linstow, ved syenske Regiment lette Dragoner; derimod ere ved bemældte Corps Cadetterne C. W. Throne og C. F. Ruge udnavnte til Corporaler ved Samme; B. C. Riis, J. Sommerschild, J. F. Stockfleth, P. C. Kyhle og N. J. Hersch til virkelige Cadetter, og W. H. Sommerschild til Kostcadet; Cadetterne T. de Fine Krogh og J. B. Lowenhjelm afskedigede; Second-Lieutanterne i det smaaalehncke Dragon-Regiment, P. C. F. v. Armand og E. F. v. Hagemann, forundte Character

racteer som Premier-Lieutenant. Den 16de, Premier-Lieutenant i Livgarden til Hest, L. M. v. Buchwald, udtraadt af Nr. og ansat à la suite ved benævnte Garde; Capitain og Compagnie-Chef i nordre sjællandske Landværn-Regiment, W. H. v. Harboe, fratraadt sit Compagnie og ansat à la suite, samt den à la suite staaende Capitain P. M. v. Fleischer udnævnt til Compagnie-Chef i ovennævnte Regiment; Cancellist i Generalitets Collegiets 3die Departements-Contoir, L. F. Hecquet, udnævnt til Fuldmægtig i det 4de Departements-Contoir; Cancellist Zvergius, i sidstnævnte Contoir, forflyttet i lige Egenkab til førstnævnte Contoir, og surnummerair Cancellist H. H. Hassler i hans Sted beskikket til virkelig Cancellist i 4de Departements-Contoir, samt Volontair F. Lauritzen udnævnt til surnummerair Cancellist i 3die Departements-Contoir; Fuldmægtigerne ved Generalitets-Collegium, C. C. Bangert, C. F. Wulff, J. F. Lumbye og fornævnte Hecquet, meddeelte virkelig Krigs-Cancellie-Secretairs Character.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindser og Hertugdømmene.